

Kancelář ministryně obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Praha 21. června 2024
Čj. MO 498480/2024-8694
Sp. zn. SpMO 45458/2024-8694

Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb.

Ministerstvo obrany obdrželo dne 7. června 2024 Vaši žádost o poskytnutí informací. Konstatovalo, že je povinným subjektem jen ve vztahu k níže uvedeným otázkám, a proto ve zbylé části předalo Vaši žádost Vojenské kanceláři prezidenta republiky.

K Vaším dotazům sdělujeme:

Jaká je náplň právníka mise AČR, v čem konkrétně jeho angažmá na misi spočívá?

Pracovní náplň právníka v zahraniční operaci je zcela totožná s pracovní náplní u útvaru v České republice, pouze s tím rozdílem, že větší podíl služební činnosti je zaměřen na mezinárodněprávní problematiku. Jedná se tedy zejména o následující činnosti:

- komplexní právní podpora při rozhodovací činnosti velitele;
- příprava podkladů pro rozhodování v řízení o služebním poměru vojáků;
- posuzování a zpracování stanovisek k návrhům vnitřních dokumentů útvaru;
- kontrolní a analytickou činnost v právní oblasti a navrhování opatření k nápravě při činnosti nasazených sil a prostředků;
- výkon komplexních právních činností, vypracovávání zásadních právních výkladů a stanovisek a stanovování obecných postupů aplikace právních předpisů;
- plnění úkolů právního poradce dle čl. 82 DP I. k Ženevským úmluvám, tzn. poskytování právního poradenství v oblasti práva ozbrojeného konfliktu a pravidel použití síly;
- zpracování smluvních dokumentů (MOU, TA apod.);
- zajišťování vzdělávání příslušníků jednotky v právní oblasti, včetně práva ozbrojeného konfliktu;
- zabezpečování spolupráce s ozbrojenými silami jiných států.

Jak Armáda ČR upravuje statut veterána, jsou jím i např. příslušníci, kteří nejsou nasazeni v aktivním boji, v první linii? Proč, z jakých důvodů, pokud neriskují život?

Podle § 3 zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění pozdějších předpisů,
„(1) Válečným veteránem je státní občan České republiky, který po 8. květnu 1945 jako voják v činné službě, příslušník armády, která v rozhodné době byla považována za armádu spojeneckou, nebo příslušník armády státu, jehož je Česká republika právním nástupcem, (dále jen „voják“) anebo jako příslušník bezpečnostního sboru konal službu

a) nepřetržitě alespoň po dobu 90 kalendářních dnů v zahraniční misi v místě ozbrojeného konfliktu nebo v místě s výrazně zhoršenou bezpečnostní situací,

b) v souhrnu nejméně po dobu 360 kalendářních dnů v jiných zahraničních misích, než je uvedeno pod písmenem a), které se uskutečnily na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem; nejkratší započitatelná doba podle tohoto ustanovení však činí nejméně 90 dnů nepřetržitého výkonu služby, nebo

c) jednotlivě v zahraničních misích po dobu kratší než dobu podle písmene a) nebo b), kdy však celková doba služby po vzájemném sečtení činí alespoň 360 kalendářních dnů; doba výkonu služby v místě ozbrojeného konfliktu nebo v místě s výrazně zhoršenou bezpečnostní situací kratší než doba uvedená pod písmenem a) se v tomto případě do celkové doby služby započítává čtyřnásobně, pokud po tomto přepočtu dosáhne nejméně 90 dnů.

(2) Válečným veteránem je rovněž státní občan České republiky, který jako zaměstnanec ústředního orgánu státní správy, bezpečnostního sboru nebo ozbrojených sil (dále jen „zaměstnanec“) plnil úkoly v místě ozbrojeného konfliktu anebo v místě s výrazně zhoršenou bezpečnostní situací nebo v jiné zahraniční misi, a to po dobu stanovenou v odstavci 1 písm. a), b) nebo c).

(3) Za válečného veterána se nepovažuje voják nebo příslušník bezpečnostního sboru, i když splňuje podmínky podle odstavce 1, pokud byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem služby podle odstavce 1 nebo mu byl uložen trest ztráty vojenské hodnosti. Za válečného veterána se dále nepovažuje ani voják, pokud mu zanikl služební poměr odnětím hodnosti, nebo příslušník bezpečnostního sboru, pokud mu byl uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti. Za válečného veterána se nepovažuje ani zaměstnanec, i když splňuje podmínky podle odstavce 2, pokud byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za trestný čin spáchaný v souvislosti s plněním úkolů podle odstavce 2.

(4) Do doby podle § 3 odst. 1 nelze započít dobu služby nebo plnění úkolů, které byly vykonávány ve prospěch režimu jednajícího v rozporu se zásadami demokratické společnosti, respektující práva občanů vyjádřená Chartou Organizace spojených národů, Všeobecnou deklarací lidských práv a navazujícími mezinárodními pakty o občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních právech.

(5) Válečným veteránem je také občan České republiky, který byl účastníkem národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a je nositelem osvědčení podle § 1 odst. 1 písm. a) až f) zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, ve znění pozdějších předpisů.“

Dle § 5 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, se postavení válečného veterána podle zákona o válečných veteránech přizná účastníku odboje a odporu proti komunismu, který je státním občanem České republiky a uskutečňoval odboj a odpor proti komunismu formou uvedenou v § 3 odst. 1 citovaného zákona (Formou odboje a odporu proti komunismu se rozumí ozbrojený nebo jiný srovnatelný boj vedený proti komunistickému režimu v Československu, provádění sabotáží, spolupráce se zahraniční zpravodajskou službou demokratického státu, převaděčství nebo překračování státních hranic za účelem účasti v odboji a odporu proti komunismu (agenti-chodci). Za formu odboje a odporu proti komunismu se rovněž považují s tím srovnatelné jiné statečné činy nebo statečné veřejné postoje na podporu ozbrojených akcí směřovaných proti komunistickému režimu v Československu.)